

poprej plača vinogradnik od vinograda visok davek in sedaj pa se naj plačuje poseben davek od pridelka. Vzamimo samo primer: Kmet vinogradnik ima pri hiši 10 oseb. Skozi celo leto rab po vprečno na mesec vsaj 300 litrov pijače, t. j. za celo 36 hektolitrov. Če računamo od tega 9 hektolitrov vina in 27 hektolitrov sadjevca, bo plačal kmet od vina $9 \times 32 K = 288 K$ in od sadjevca $27 \times 8 K = 216 K$ t. j. skupno 504 K! Ali ni to ogromna svota za kmet kega posestnika? Nasledek tega bo, da bodo kmetski delavci le redkokaj dobili krepčilno pijačo. Kmet bo zopet bolj težko dobil delavce in nezadovoljnost na kmetih bo še večja.

Z vinskim davkom, če se bo res upeljal, pa bo združenih še mnogo drugih sitnosti. Kmet bo oropan svobode, letati bo moral k financarjem, zgubil bo mnogo časa, izpostavljen bo nevarnosti, da se ga kaznuje, če se ne bo držal postavnih predpisov in financarji bodo stikali po prešah, kletih in drugih shrambah. Kmet bo mora tako rekoč tuje ljudi, ki se niso nič trudili pri delovanju vina, prositi, če si bo smel privoščiti kozarček lastnega pridelka.

Danes, ko to pišemo, še vinski davek ni postava. Finančni minister ga je še le predložil državnemu zboru v presojo. V kratkem bodo državni poslanci odločili, ali se vinski davek sprejme ali pa ne. Kakor zvedo, se bodo posebno slovenski poslanci naše Slovenske Kmetijske Zveze vneto potegnili za naše vinogradnike in se bodo z vsemi silami borili proti sprejetju tega davka. Boj bo gotovo hud. V državnem zboru kmetski zastopniki nimajo večine, poleg tega pa se še kmetski poslanci severnih dežel, kjer ne raste vino, gotovo ne bodo posebno zoperstavliali novemu davku. Gotovo se torej ni, ali bo vladni predlog sprejet ali ne. Upamo, da bodo slovenski kmetski zastopniki storili vse, da obranijo slovenske vinogradnike pred tem ogromnim bremenom.

Najnovejše vesti o gospodarstvu v Gradcu

Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, kako nemški Gradčani in nemški uradniki gospodarijo z našim denarjem, kako za visok denar kupujejo od ogrskih židov slabo blago in ga mečejo pozreje na gnoj, kako nam hočejo zapleniti sadjevec in kako oskrbujejo Gradec in druga nemška mesta s premogom, kmetom pa kažejo prazno roko. V naslednjem nekaj sličic graškega nemškega gospodarstva.

Na naslov grofa Claryja, cesarskega namestnika v Gradcu. Štajerski davko plačevalci hočejo imeti kratek odgovor na kratko vprašanje: Ali je res, da ima nakupovalnica Vaše namestnije pri »Länderbanki« najetega denarja 16 milijonov kron? Koliko je tega denarja kričega? Koliko je primanjkljaja? To nas zanima, ker bomo mi davkoplačevalci tisti, ki bomo morali plačevati primanjkljaj s svojimi davki.

Lepe kupčijske zadeve v naših centralah. Pisalo se je v raznih nemških listih o nakupu buč, ki so bile vse pokvarjene, s posredovanjem nekega madžarskega žida. Zatrjuje se v listih, da je šlo s tem v izgubo 900.000 K. Kdo bo to izgubo trpel, še do danes ni dognano. Ali bo trpela štajerska namestnija, ali tvrdka Smrkovsky v Pragi, ki je prevzela nakupovanje? Nakupovanje teh gospodov, ki delujejo tako skrbno pri zelenih mizah, je prav značilno. Za vagon buč, kakoršnjih leži na Štajerskem še sedaj vse polno na polju, so plačali madžarskemu židu 46.000 K. Primerjamo: Za vagon pšenice se je plačalo našemu kmetu 4200 K, za vagon krompirja pa 1500 K. Madžarske buče so bile najbrž pozlačene, da so bile tako drage. Za uživanje niso bile, ker so morali vse vreči na gnoj. Gospodje v Gradcu morajo pač visoko ceniti in izredno čislati madžarske buče, katere so plačali madžarskemu židu po 4 K 60 v za 1 kg, dočim je bila cena domačih buč na graškem trgu po 40 v kilogram.

Nov napad na kmetijstvo — tudi sadjevec hočejo zapleniti. Pri cesarski namestniji v Gradcu so zopet zasnovali nov načrt in že izdelali naredbo, da zaplenijo sadjevec v deželi. Odredba določi, da sme nakupovati in prodajati sadjevec le takozvana »Verkehrsstelle für

Obtmost« (Prometni urad za sadjevec) pri namestniji v Gradcu. Ta centrala si tudi sme izbrati legitimirane nakupovalce. Pridelovalec bi moral svoj sadjevec ponuditi tej centrali na prodaj in centrala bi smela pri pridelovalcu tudi zapleniti sadjevec. Višek vsega je pa še to, da nameravajo določiti v naredbi, koliko domače pijače sme pridelovalec pridržati za sebe in za svoje ljudi. Promet bi bil po tej naredbi popolnoma nemogoč, ker bi bil navezan na prevozno dovoljenje. Določene so tudi v odredbi najvišje cene, in sicer 70 K hektoliter, pomešan z vodo 60 K, hrusevec I. vrste 65 K, II. 50 K, sadni kis 25 K hektoliter. Ko se je izvedelo o teh namerah, sta se deželna odborinika Franc grof Attems in dr. Verstovšek takoj zglasila in svarila pred tem, da bi se zabranilo prosto nakupovanje sadjevca. O tej zadevi se je vršilo v torek še enkrat posvetovanje raznih strokovnjakov v Gradcu, katere je odposlal deželni odbor in Kmetijska družba, da naj skušajo prepričati deželno vladno o šodljivosti nameravane odredbe.

Oskrba dežele s premogom. Določilo se je v zadnjem času, da se za Štajersko od 1. novembra naprej odkáže 50 450 ton premoga. Dasiravno je to velika količina, vendar to nikakor ne zadostuje potrebščini. Razdeljevanje bo za vso deželo oskrbela komisija s sedežem v Gradcu. Ta je že določila, da se mora kurivo najprvo odkazati za industrijo in večja mesta, na deželo se pa sploh ne nakaže nič premoga. Opozarjamo zaradi tega že sedaj ljudi na deželi, da se ne zanašajo na dovoz premoga, ter da si sami priskrbijo na katerikoli način kurjavo. Odločno pa moramo protestirati, da v tej zadevi odločujejo le člani komisije, ki so Gradčani in kateri na čelu je advokat dr. Wütte. Zopet nov dokaz, kako so ti gospodje prijazni napram našemu kmetu. Kmet mora vse dati meščanu, meščan pa mu niti ne prvošči premoga.

Take reči izvemo iz Gradca. In pri vsem tem bi se naj štajerski slovenski kmet poljuboval bič, s katerim ga tepejo nemški sodeželani in uradniki — tuji? Že dosedaj so bila vsa rekviriranja raznih pridelkov in živine na Štajerskem vsled krivde uradnikov-tujcev, ki gospodarijo v deželi, najbolj huda, da menda nikjer v Avstriji tako. Sedaj nam še celo bočejo vzeti sadjevec, da bodo z njim zopet obogatili nemški židovi. Čim bolj smrdi pri raznih centralah, temveč jim grof Clary dovoljuje. Daleč, daleč smo prišli pod gospodstvom grofa Claryja!

Na bojiščih.

Na italijanski fronti se je zopet začel krvavi ples. Topovi gromijo noč in dan s tako silo, da celo v naših krajih od zračnih valov sklepetajo okna. Posebno hud ogenj je na severnem krilu primorske fronte. Napadajo naši in Italijani. Domneva se, da bo bitka, ki se bo bila prihodnje dni na naši primorski fronti, ena najbolj krvavih bitk, kar se jih je še bilo v sedanji vojski. — Cesar Karel je zadnje dni obiskal tirolsko fronto, kar je, kakor pravijo, ugodno znamenje. — Na ruskem in rumunskem bojišču, kjer stojijo avstrijske čete, mir. Edino na severu je nemška armada dosepla zopet nekaj uspehov. V morskem zalivu pri Rigi je zasedla tri važne otoke: Oesel, Moon in Dagö. Vjela je nad 20.000 Rusov in vplenila nad 100 topov. — Na francoskem bojišču se bitka nadaljuje, posebno v Flandriji. Nemci se polagoma umikajo. V noči od 19. na 20. oktobra so nemški Cepelini napadli Angleško in metali bombe na nekatera mesta. Na povratku so se 4 cepelini vsled goste megle izgubili ter so zabredli na francosko bojišče, kjer so jih sestrelili ali pa prisilili k izkrcanju. — V Macedoniji in Albaniji naše čete krepko zavračajo napadajočega sovražnika. — Na turških frontah položaj večinoma nespremenjen.

Razne politične vesti.

Državni zbor je v petkovi seji nadaljeval razpravo o začasnem proračunu. Celjski poslanec Markl je izrekel grožnjo, da bo vlada zadelo na najhujši odpor, če se ne bo ozirala na

nemške zahteve in želje. Za njim je govoril poslanec dr. Korosec ki je krepko označil jugoslovanske zahteve (Njegov govor prinašamo na uvodnem mestu.) Tudi dalmatinski poslanec Trešić Pavičić zahteva združenje Jugoslovanov. Poslanec Roškar je začel svoj govor v slovenskem jeziku ter nadaljeval nemški. Omenil je celo vrsto zahtev slovenskega kmetskega ljudstva, med drugimi, da se naj odpustijo od vojaške službe kmetski rokodelci, da se da za kmetska dela primernih delavskih moči, da se dovolijo vojakom, kmetom pravočasno žetveni dopusti, ter se je pritoževal o načina rekviriranja, h kateremu se Spodnje Štajersko pritegne vselej v veliko večji meri kakor druge dele dežele. Dolžnost zbornice in vlade je, delati na to, da bodo vzi ali vsi avstrijski narodi neomejeno enake pravice, da bi zamogli po častnem miru naša presvetla vladarska hiša in ž njo vse v polni ljubezni udano prebivalstvo vseh stanov in narodnosti živiti svojo srečo v naši skupni domovini. (Pritrjevanje).

— V torek, dne 23. oktobra se je vršilo glasovanje o začasnem proračunu. Seidlerjevo ministertvo je doživelo prav občuten poraz, zahtevalo je namreč šestmesečni začasni proračun, ki pa je bil odklonjen z 245 glasov proti 175. To glasovanje je pravzaprav nezaupnica, in v vsaki v resnici parlamentarno vladani državi bi vlada odstopila. Seidler pa ima debelejšo kožo in zato je ostal. Po milosti Poljakov je dobil štirimesečni začasni proračun, ki sega do konca februarja 1918. Za ta proračun je glasovalo 227 poslancev, in sicer liberalni Nemci, kršč. soc. alci, Poljaki, Italijani iz Primorskega, Rusini iz Bukovine, Rumuni in Židje. Proti je glasovalo 170 poslancev in sicer Jugoslovani, Čehi in socialni demokratje. Pred glasovanjem je govoril finančni minister Wimmer in nekateri poslanci, med njimi slovenski poslanec Hladnik, da Jugoslovani odločno odklanjajo sumničenje, da zategadelj glasujejo proti proračunu, ker niso dovolj domoljubni. Ker smo Slovenci še vedno zatirani od vseh strani, ne moremo glasovati z vlado. Slovenski poslanci tudi ne morejo prevzeti odgovornosti napram ljudstvu in dovoljevati vladi sredstev za nadaljevanje vojske. Mero-dajni krogi naj se raje resno lotijo dela za mir in naj ne sledijo vabilu nemških strank, ki so za nadaljevanje vojske. Prihodnja seja v petek, dne 26. oktobra.

— Poslanec dr. Benkovič in tovariši so vprašali vladu, zakaj je vojaška uprava odpoklicala vojne vjetnike, ki so bili zaposleni pri kmetih in obrtnikih na Slovenskem Štajerskem, in zakaj se po železnica južno od Maribora ne sme prevažati ne vina, ne sadjevca in ne praznih sodov.

V petkovi seji je poslanec Hladnik vložil ostro interpelacijo na ministra za deželno brambo radi zaplembe zvonov in piščalk pri cerkvenih orglah. Poslanec povdarja v interpelaciji, da se rekvirira kovine, posebno zvonove in strehe samo pri katoliških cerkvah in zavodih, dočim je n. pr. na Dunaju še na stotine hiš, ki so pokrite z bakrom, a tega ne vzamejo. Tudi cena za zvonovino in bakreno streho je daleč prenizka. Vlada plača za zvonove samo 4 K za kilogram. Zahtevati je treba, da vlada razmeram primerno odškodnino za odvzete zvonove doplača. Po vojski si večina cerkev radi ubožnosti ne bo mogla več nabaviti zvonov. In zakaj vlada oziroma vojaška uprava izroča rekvirirane zvonove Židovom v oskrbo?

— Namesto rajnega dr. Kreka je bil v parlamentarno komisijo Jugoslovanskega kluba izvoljen poslanec dr. Lovro Pogacnik.

V Zagrebu so se pretekli teden vršile nadomestne volitve v mestni svet. Zmagali so kandidati združenih hrvatskih strank, ki so za ujedinjenje Jugoslovanov. Nasprotna stranka, takozvani Frankovci, ki so proti ujedinjenju, so propadli na celi črti. Naša skupna jugoslovanska stvar pridobiva tudi na Hrvatskem vedno več pripadnikov.

Bosanci se zelo navdušujejo za združenje vseh jugoslovanskih dežel v skupno državo pod habsburškim žezlom. Sarajevski nadškof in veliki hrvatski rodoljub dr. Stadler je poslal cesarju Karlu pismo, v katerem ga prosi, naj združi vse jugoslovanske dežele in ozemlja v lastno državo. Nadškof prosi cesarja, naj sprejme dva njegova zastopnika, ki bosta cesarju natančneje opisala njegove načrte. V hrvatskih listih sta se oglasila tudi voditelj bosanskih Hrv. dr. Suna-

rič in voditelj bosanskih Srbov dr. Dimović za u jedinstvenje vseh Jugoslovanov. Oba dva bosanska poslanca krepko in odločno zavračata Seidlerjeve besede o Bosni kot neresnične.

Nemške stranke v državnem zboru se po razpadu Nacionalverbanda nanovo organizirajo. Nemci iz severnih dežel so se zbrali v nemško nacionalni zvezi, kateri načeljuje poslanec Urban. Nemško liberalni poslanci alpskih dežel pa so se zbrali v nemško nacionalni stranki in so si izvolili poslanca dr. Sylvestra za klubovega načelnika. Sedaj se vršijo posvetovanja, ki bi naj privedla Nemce zopet do tesnejše zveze med posameznimi strankami.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Č. g. Avgust Šparl, kaplan pri Sv. Magdalen v Mariboru, je prestavljen kot korni vikar k mariborski stolni cerkvi; č. g. Karel Arlič, kaplan pri Sv. Juriju ob južni železnici, je premeščen k Sv. Magdalen v Mariboru.

Cesar mariborskim Slovincem. Najčastnejši sklep velike proslave 1. rojstnega dne Nj. Veličanstva Karla I. kot avstrijskega cesarja je pač Najvišja zahvala Nj. Veličanstva na našo brzojavno udanostno adreso in častitko, ki se nam je pred kratkim izročila po c. k. mariborskem okrajnem glavarstvu, se glasi tako-le: Na Najvišje povelje mi je vsled naročila gospoda ministra notranjih zadev čast, Vašemu blagorodju, kot načelniku slavnostnega odbora slovenskih društev v Mariboru, naznaniti Najvišjo zahvalo za povodom Najvišjega rojstvenega dneva Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva brzojavnim potom izražene najvdanejšje čestitke. C. kr. namestniški svetnik: Weis.

† **Nadučitelj Franc Auernik.** Pri Sv. Florijanu pod Bočem je dne 16. oktobra umrl tamošnji nadučitelj Franc Auernik. N. p. v m.!

Odklikovani Slovinci pešpolka št. 47. Z veliko srebrno kolajno prvega razreda so odklikovani: Četovodja Longino Franc, doma iz Maribora, četovodja Peter Anton, doma od Sv. Kunigunde pri Mariboru, četovodja Herman Alojz, doma iz Poličke vasi, desetnik Gajšek Jožef, iz Poljčan, četovodja Peter Breznik, doma od Sv. Ane v Slov. goricah, Janez Čučnik, doma iz Stolovnika pri Rajhenburgu. S srebrno kolajno drugega razreda: pešci Anton Kajdič, doma iz Plibvičkega Vrha pri Radgoni, Škofič Franc, doma od Sv. Ruperta v Slov. goricah, Jožef Čander, doma iz Slivnice pri Mariboru, Franc Kirbiš, doma od Sv. Marjete na Dravskem polju, Ferdinand Zličar, doma iz Celja.

Skrb za ohranitev vojaških grobov. Pod pokroviteljstvom našega cesarja so se storili koraki, kateri vsi sloji prebivalstva pristržno pozdravljajo, namreč koraki, da se ohranijo grobovi naših na bojišču padlih junakov. V ta namen je določeno, da se boče v dnevih od 31. oktobra do 2. novembra t. l. prodajali razni predmeti, kot znaki, razglednice, šivanke itd. Skupiček teh predmetov je namenjen za ohranitev grobov naših na bojiščih padlih junakov. Pričakovati je, da bo sleherni že iz hvaležnosti do naših junakov doprinesel kako majhno žrtev ter kupil ta ali oni gori označenih predmetov. Tozadevna pojasnila se dobijo pri komiteju za ohranitev vojaških grobov v Avstriji, Dunaj 9, Canisiusgasse 10.

„Štajerc“ se kaj rad kaže velikega avstrijskega domoljuba. Da je to domoljubje prav sumljivo, se vidi že iz tega, ker vedno stika za veleizdajalci. Kdor mora z neprestanim vohanjem za veleizdajalci izpričati svoje domoljubje, ni patriot, temveč hinavec. Zlasti se „Štajerc“ zaganja v Čehe, kakor da bi bili narod samih veleizdajalcev. Pred uradno pohvalo čeških polkov, ki so se proslavili posebno na soški fronti, skrbno zapira oči in ušesa, odpira pa svoja umazana usta, da posplošuje nekatere izjeme, ter dela za nje odgovorne ves narod. Narodni hujskač, ki se zavzema za zatiranje in suženjstvo cele vrste narodov, samo da prednjači in vlada nemški narod, ni domoljub, najmanj avstrijski domoljub. „Štajerc“ je plačan od vsenemškega denarja, je torej ne v avstrijski, temveč v vsenemški službi. Njegovi zapovedniki so oboževalci Bismarcka. In kakšen je bil Bismarck proti Avstriji, je za ves svet izpričalo leto 1866. In takšni ljudje se drznoje govoriti o avstrijskem domoljubju, igrajo se avstrijske patrioti!!!

„Štajerc“ — nesramen lažnjivec. Ptujski šnopsar je v svojem smrdljivem gnezdu izlegel nesramno laž, da sta naš list in „Straža“ vojake 87. peš-

polka imenovala šnopsarje. Pozvali smo list, naj dokaže, kdaj, kje in v kateri številki se je to zgodilo. „Štajerc“ ne more imenovati nobene številke, ker se ni v nobeni zgodilo. Laže pa naprej. Je pač nesramni lažnjivec — ta šnopsarska propalica.

Slovenski dragonci za Jugoslavijo. Iz ruskega bojišča nam pišejo slovenski dragonci: V predzadnji številki čitamo Vaš članek o združenju Jugoslovanov. Tudi mi smo vsi iste misli. Slava našim vrlim poslancem, ki se tako krepko potegujejo za naše pravice. Jugoslovani smo v tej vojski toliko žrtvovali za Avstrijo, da si na vsaki način zaslužimo, da se nam da svoboda, kakor vsem drugim narodom. Tudi nekaj števil ptujkega lažljivca smo tu dobili, da bi ga brali. Darovali pa smo ga koj kovaču, da ga je zanesel pod meh, ko bo gorelo v kovačnici. Tamkaj se bo pokazalo, za kakoršno rabo je.

Za kmetske župane in tajnike. V državni zbornici so poslanci stavili predlog, da naj država iz državnih sredstev dá županom in občinskim tajnikom za delo v vojnem času primerno odškodnino. V predlogu navajajo poslanci, koliko izvanrednih poslov mora sedaj župan opravljati za razne državne urade; biti mora takorekoč noč in dan na nogah, a plačan je slabši kot navaden pastir. Predlog je izročen proračunskemu odseku.

Ko pišeš naslove, zapiši ime pošte vselej v prvem sklonu (imenovalniku): Konjice, Brežice, Ljubno, Videm, Pišce, Gradec, Hoče, Krško, Ruše... ne pa v petem sklonu (krajevniku): Konjicah, Brežicah, Ljubnem, Vidmu, Pišecah, Gradcu, Hočah, Krškem, Rušah... Vselej pristavi zlasti sedaj ob vojnem času, ko frfočejo pisma križem širnega sveta, tudi ime dežele: Štajersko, Hrvaško, Istra, Koroško, v kateri je kraj, kamor pišeš. S tem olajšaš neizmerno delo preobložene pošte in pospešiš dostavo pisem in kart. Piši imena in kraje razločno. Pri kmetijskih naslovnih prideni domače ime, pri mestnih ulico in hišno številko. Skoro v vsaki fari je namreč po več oseb istega imena.

Važen nakup posestva. Kakor je že znano, si prizadevajo Nemci v Mariboru popolnoma izpodirati Slovence. Ako si kak Slovenec kupi v Mariboru hišo ali košček zemlje, potem že grozno vpijejo. Če le mogoče, preprečijo, da ne pride kako nemško posestvo v slovenske roke. Tiskarna sv. Cirila in Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru vsled tega dolgo časa niste mogli dobiti primerne stavbišča. Zdaj pa se jima je vendar posrečilo dobiti v roke obsežno zemljišče in hišo nasproti frančiškanski cerkvi na najlepšem prostoru. Tam se bo postavil slovenski Tiskovni dom, kakor lahko izveste iz oklica Cirilove Tiskarne v današnjem listu. Slovenci! Podpirajte tiskarno s prostovoljnimi doneski, da se kmalu postavi prepotrebni Tiskovni dom.

Ogrsko-hrvatska meja zastražena. Iz Središča se nam poroča: Štajersko ogrska granica je močno zastražena, kakor če bi delala mejo med dvema sovražnima državama. Pri nas se namreč čuti že pri marsikaterem blagu veliko pomanjkanje, dočim je v ogrski državni polovici še vsega v izobilju. Sploh se na Ogrskem dobi vse, seveda za drag denar. Da bi preprečili izvoz blaga na Štajersko, so Ogrji močno zastražili mejo s finančnimi pazniki in orožniki. Kogar ti stražniki dobe, da nese kaj na Štajersko, joj mu! Vzamejo mu vse, kar dobijo pri njem, zraven pa ga še pošteno nabijejo. Včasih nastane ob meji pravcati pretep, zlasti če stražniki „tihotapce“ zasledujejo predaleč čez mejo. O žalostnih posledicah „tihotapljanja“ so pred kratkim poročali nekateri hrvaški listi. Bogat srednjemurški trgovec z živino, Mirko Reč, je skrivaj gnal več glav goveje živine čez mejo. Orožnik ga je zasledoval in aretiral, trgovec pa si je v strahu pred visoko kaznijo z žepnim nožem prerezal vrat in izkrvavel. Sliši se pa tudi, da so kmalu po tem dogodku dotičnega orožnika našli od neznanih storilcev zadavljenega. — Človeku se zdi, kakor če bi poslušal zgodbe o tihotapcih minulih stoletij.

Navijalci cen pred sodiščem. Prejšnjo sredo se je bavilo mariborsko okrožno sodišče z dvema velikima navijalcema cen. Ivana Ferner, prodajalka oblek v Mariboru, je prodala preteklo zimo nekemu kmetu obleko, katera je njo stala 27 do 30 kron, za 140 kron, zimsko suknjo, ki jo je prodajalka kupila za 30 kron, pa je prodala celo za 200 kron. Kljub temu je bila pri okrajnem sodišču oproščena! Vsled vsiljiva državnega pravdnika je o tej stvari

razpravljalo še enkrat okrožno sodišče in obsodilo pospo Ferner na 1500 kron denarne globe. — Mihael Klug, gostilničar pri Sv. Juriju ob Pesnici, je vino zelo drago prodajal ter je bil obsojen zaradi draženja na 1000 kron globe. To sodbo je tudi okrožno sodišče potrdilo.

Izpred mariborskega okrožnega sodišča. Zaradi tatvin živil v lenarškem okraju je bila obsojena Antonija Kolarič na dve leti težke ječe. Nakradena živila je nosila v Radgono na prodaj. Bila je tatnica, katere se je vse balo. Dasi je komaj 33 let stara, je bila zaradi različnih zločinov, posebno tatvine, že okrog petnajstkrat kaznovana.

Pozdrav iz Rusije. Naši vjetniki nam pišejo iz Rusije one 17. junija t. l.: Najsrčnejše pozdrave pošiljamo vsem čitateljem „Slovenskega Gospodarja“: Alojz Ozmeč, doma pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji; Janez Čeh iz Podvinc pri Ptuj; Matija Skok iz Zavrča pri Ptuj; Jurij Dragoner iz Sv. Bolfenka pri Središču; Ivan Britovšek iz okolice Mozirje; Alojz Božic iz Družmirja pri Šostanju, vsi od 47. pešpolka. Od pešpolka 87: Jakob Moličnik iz Luč pri Ljubnem. Od dragonskega polka 5: Franc Rauter iz Murščaka na Murskem polju.

Gospodarske novice.

Proso letos ni prosto. Dozdaj se proso ni vstelo v tisto množino žita, ki ga je smel posameznik porabiti. Ravno kar pa zvemo, da se bo letos tudi proso stelo v tisto množino žita, ki se sme porabiti.

Uporaba sadja za žganje. Poslanec dr. Verstovšek se je svoj čas potom Kmet. družbe obrnil na politično oblast, naj dovoli žgati sadje, ki ni za sušenje in drugo vporabo, ker drugače gre v zgubo. Dr. Verstovšku se je sedaj javilo, da so vse politične nižje oblasti dobile od namestniške ukaz, da smejo dovoljevati kmetom v gotovi meri žganje sadja. To dovoljenje dobijo vsi posestniki sadonosnikov, katerih sadje je bilo zares v nevarnosti, da bi se bilo pokvarilo. Za žgajočarje obrti pa si je pridržal c. k. ljudsko-prehranjevalni urad tozadevno dovoljenje.

Kako se ravna s kmetijskimi pridelki. V zadnjih treh letih so pridelki listi sledočih poročila: V Mariboru se je pokvarilo 9000 kg krompirja, na Dunaju celo 100 vagonov krompirja, v Ljubnu na Zgor. Štajerskem je zgorelo 50 vagonov žita, v Budimpešti se je pokvarilo 50 vagonov slanine itd. Človeku se srce krči v prsih ob misli, s kako lahkomišelnostjo se ravna po mestih s pridelki, ki so stali kmeta mnogo truda in krvavih žuljev. Kmetu je treba vse odvzeti — potem pa je modrost te mestne gospode in tujcev uradnikov pri koncu.

Izdelovanje olja. Od raznih strani dobivamo pritožbe, da so mlinci za domače olje zaprti. Glavarstva baje ne dovolijo, da bi se izdelovalo domače olje. Na pismeno vprašanje poslanca dr. Korošca je odgovoril minister Höfer, da je trgovsko ministrstvo že dne 22. aprila 1917 odredilo, da se morajo mlinci za izdelovanje olja zopet odpreti.

Varčujte s sladkorjem! Kakor je iz raznih poročil razvidno, bomo imeli letošnjo zimo skorogotovo tudi občutno pomanjkanje sladkorja. Sladkorna pesa je baje slabo obrodila, mnogo sladkorja gre v Nemčijo in v nepristranske države v zameno za druge predmete, železniški promet večinoma stoji. Radi tega varčujemo s sladkorjem!

Da za živino ne pride kmetu denar brž v roke, je po moji izkušnji (tako nam piše prijatelj iz Dravske doline) med drugim krivo: 1. n a s l o v prodajalca posebno označba p o š t e, na katero hodiš — je po tvoji ali nakupovalca krivdi zveržen. Torej napovej pravilno ime in pošto pri oddaji živinčeta; 2. n a k a z n i c e poštne hranilnice (bele z rudečim tiskom) niso kmetičam znane (ima jo doma, pa ne ve da že čaka denar); 3. nakaznic za izplačevanje dojde na kmetško pošto celi kup, a d e n a r j a nič, torej pošta na deželi nima s čim izplačati, dokler ne izmoleduje od mestnih pošt suhega denarja.

Vkljub vojni draginji sem v septembru 1917 plačal na postajališču Paška vas v krčmi za kozarček žganja 20 v; na vlaku je kmetica iz Velenja dajala 3 do 4 lepe breskve za 20 v; voznik, ki je naju s prijateljem vozil od Ljubnega do Luč (gotovo 10 km) je računal obema vkup 1 K 50 v. To sporočam v vednost onim, ki bodo opisovali draginjo. Ob enem se iz navedenega spozna, kdo